

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**W IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
W SOSNOWCU**

**Opracowała: Anna Walas
doradca zawodowy**

SPIS TREŚCI

WSTĘP

PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI DORADZTWA EDUKACYJNO-ZAWODOWEGO W SZKOLE

FUNKCJONOWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

1. GŁÓWNY CEL REALIZACJI DORADZTWA EDUKACYJNO - ZAWODOWEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

2. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

3. REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM

4. ZASOBY MATERIALNE PRZYDATNE W REALIZACJI DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM

5. SOJUSZNICY. SIEĆ WSPÓŁPRACY

6. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM W DANYM ROKU SZKOLNYM

7. MONITORING I EWALUACJA WEWNĘTRZNA WSDZ

Wstęp

Rynek pracy podlega dynamicznym zmianom, które stwarzają konieczność rozwijania umiejętności samookreślenia, samodoskonalenia oraz świadomego planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Umiejętność określania przez uczniów własnych zasobów, pozwoli im w przyszłości odpowiednio reagować na zapotrzebowania rynku pracy. Wsparciem dla nich, jest szereg przedsięwzięć realizowanych przez szkołę, które zapewniają ciągłość zarówno działań doradczych i korelację pomiędzy tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi, ujętymi w dokumencie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

System doradztwa zawodowego funkcjonujący w szkole zapewnia uczniom zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności do odnalezienia w przyszłości swojego miejsca zawodowego. Sprawne funkcjonowanie tego systemu, angażujące wszystkie osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego, pozwoli dobrze przygotować uczniów do dokonywania wyborów edukacyjno-zawodowych.

Słownik pojęć

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach – Dz. U. z 2017 r., poz. 1591).

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179,poz. 1845).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) .
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1pkt 3 lit. C i pkt. 4, art. 109 ust. 1 pkt. 7
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r., poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017.1591 z dnia 25 sierpnia 2017r.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego art. 47 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego Na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245)

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakładu, że:

- ▯ wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- ▯ na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska,
- ▯ preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami

a koordynuje go – doradca zawodowy

Cele główne WSDZ

Celem doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat edukacji i rynku pracy (rozporządzenie MEN z dn. 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego)

Cele szczegółowe Wewnętrzskiego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego pozwala realizować następujące cele:

1. Związane z kształtowaniem postaw i zachowań uczniów:

- przygotowanie do samodzielnego i aktywnego kształtowania swojej drogi zawodowej,
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystywania
- w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- umiejętność zdefiniowania własnych możliwości i ograniczeń,
- kształcenie nawyków nieustannego planowania przyszłości i konsekwentnego dążenia do realizacji celu,
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości,
- kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężania bierności, radzenia sobie w sytuacjach
- trudnych i stresowych,

2. Związane z kształceniem umiejętności uczniów:

- planowanie przyszłości zawodowej,
- organizowanie działań swoich i zespołu (praca w grupie),
- przygotowanie dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwanie pracy,
- prezentowanie się na rynku pracy,
- nawiązywanie kontaktów z pracodawcą (osobistych, telefonicznych, listy, kontakty przez Internet itp.),
- przeprowadzanie negocjacji.

3. Związane z wiedzą uczniów:

- poznanie "świata zawodów" (m. in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodów),
- poznanie ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentacji związanej z pracą,
- poznanie podstaw prawa pracy,
- poznanie zasad zakładania działalności gospodarczej,
- poznanie zasad prowadzenia korespondencji związanej z zatrudnieniem,
- poznanie wymagań kwalifikacyjnych pracodawcy.

Korzyści płynące z działalności Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego to m. in.:

- dużo lepsze przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy,
- lepsze dynamiczne i elastyczne dopasowanie ludzi do zawodów - co zapewni niższe koszty społeczne dzięki: mniejszej fluktuacji kadr, zmniejszonej konieczności przekwalifikowań, mniejszej liczby bankructw, większej liczbie sukcesów w zawodzie, większej efektywności w pracy,
- lepsza profilaktyka - uniknięcie części chorób zawodowych,
- mniejszej ilości bezrobotnych "z wyboru",
- lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy,
- wzrost mobilności zawodowej absolwentów,
- wyrównywanie szans na rynku pracy,

2. Działania i adresaci WSDZ

Działania związane z doradztwem zawodowym w liceum ogólnokształcącym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Formy działań kierowanych do uczniów:

- ▣ Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- ▣ Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- ▣ Kształtowanie umiejętności samooceny;
- ▣ Udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej;
- ▣ Analizowanie potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- ▣ Kształtowanie umiejętności świadomego wyboru i poszukiwania pracy;
- ▣ Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach szkołach wyższych.
- ▣ Realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- ▣ Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów;
- ▣ Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach;
- ▣ Udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- ▣ Diagnozowanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- ▣ Organizowanie spotkań z przedstawicielami agencji zatrudnienia (poznawanie metod rekrutacji pracowników);
- ▣ Organizowanie spotkań z przedstawicielami rynku pracy;
- ▣ Organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- ▣ Organizowanie wizyt uczniów na targach pracy i targach edukacyjnych;
- ▣ Organizowanie zajęć na uczelniach wyższych;
- ▣ Organizowanie uczniowskiego wolontariatu;
- ▣ Informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- ▣ Stosowanie metod aktywizujących wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- ▣ Przedstawienie procedury zakładania firmy;
- ▣ Wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym;
- ▣ Informowanie o różnych możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą (np. studia wyższe, kwalifikacyjne kursy zawodowe – KKZ, szkoły policealne);

- Organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do pracy;
- Pomaganie uczniom w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- Udostępnianie materiałów multimedialnych z zakresu rynku pracy i rynku edukacyjnego.

Formy działania kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- Przekazywanie zainteresowanym osobom informacji o szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego zgodnie ze statutem szkoły;
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy i lokalnego rynku pracy;
- Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- Wspieranie w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego.

Formy działań kierowanych do rodziców:

- Organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- Prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- Informowanie o targach edukacyjnych i targach pracy
- Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej;

Włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów, do realizacji zadań doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania i udział w organizowaniu imprez szkolnych związanych z doradztwem zawodowym

3.Realizatorzy i zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób w organizacji Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego.

- dyrektor szkoły
- doradca zawodowy
- specjaliści
- wychowawcy
- nauczyciele
- nauczyciel -bibliotekarz

☐ pielęgniarka szkolna

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań
- związanych z doradztwem zawodowym,
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów,
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym,
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania
- związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym,
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym,
- współpracuje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć z doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonych do tego sali lub innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów. Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:
- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.),
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.),
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka),
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.), zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.), materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.,
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery,

- tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

5. Sojusznicy. Sieć współpracy.

LP.	Instytucje	Zadania instytucji i przykłady współpracy w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego
1.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	<p>Udzielają młodzieży pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej oraz wspierają nauczycieli w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego. psychologiczno- pedagogicznej w tym pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.</p> <p>Poradnie diagnozują np. predyspozycje i uzdolnienia. Pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień.</p>
2.	Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli	<p>Ośrodki organizują i prowadzą formy doskonalenia nauczycieli w formie seminariów, konferencji, wykładów i szkoleń. Prowadzą wsparcie dla szkół, doradztwa i konsultacji online w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>Organizują i prowadzą sieć współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą w celu doskonalenia swojej pracy, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń (np. sieć współpracy doradców zawodowych).</p> <p>Prowadzi działalność wydawniczą, np. publikacje z doradztwa edukacyjno- zawodowego.</p>
3.	Szkoły programowo wyższe	<p>Dla szkolnych doradców zawodowych zapleczem informacyjnym, mogą być szkoły programowo wyższe. Pracownicy, studenci, absolwenci mogą udzielić informacji na temat planowanych kierunków kształcenia, limitów przyjęć, programów nauczania, form przygotowania zawodowego, zasad rekrutacji, itp. Koła naukowe proponują prowadzenie warsztatów dla uczniów, np. rozwijających umiejętności społeczne.</p> <p>Współpraca ze szkołami programowo wyższymi może polegać na organizowaniu przez nie laboratoriów,</p>

		wykładów czy warsztatów, które stanowią uzupełnienie podstawy programowej. Biura karier proponują zajęcia z doradztwa zawodowego.
4.	Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkich Urzędach Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy	<p>Centra opracowują, gromadzą, aktualizują i upowszechniają informacje zawodowe. Udzielają informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy. Badają kompetencje, zainteresowania i uzdolnienia zawodowe, które ułatwiają wybór zawodu. Dysponują bazą europejskiego rynku pracy (EURES). Mogą być dla doradcy źródłem wiedzy o zawodach i informacji o zmianach na rynku pracy. Organizują targi pracy i targi edukacyjne dla młodzieży.</p> <p>Przy Wojewódzkich Urzędach Pracy działają Obserwatoria Rynku Pracy, które zajmują się analizą rynku pracy. Wykorzystują m.in. takie narzędzia jak: statystyki graficzne, mapy szkolnictwa zawodowego czy mapy kształcenia ustawicznego. Publikują wyniki badań rynku pracy w opracowaniu „Barometr zawodów”. Zarówno informacje na platformie jak i publikacja stanowi nieocenioną pomoc dla doradcy zawodowego.</p>
5.	Zakłady Doskonalenia Zawodowego (ZDZ), Centra Kształcenia Praktycznego (CKP), Centra Kształcenia Ustawicznego (CKU)	<p>ZDZ,CKP,CKU prowadzą szeroką działalność kursową. Realizują ogólnokrajowy program edukacji dla osób dorosłych i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia kwalifikacji zawodowych. Oferta wynika z potrzeb rynku pracy i często z bezpośrednich sugestii urzędów pracy. Wiedza o formach i zakresie tematycznym szkoleń może znacznie ułatwić przygotowanie do wejścia na rynek pracy oraz planowanie samozatrudnienia.</p>
6.	Młodzieżowe Biura Pracy oraz Centra Edukacji i Pracy Młodzieży OHP	<p>Zajmują się pośrednictwem pracy, krótkoterminowym zatrudnieniem młodzieży uczącej się, absolwentów szkół, studentów oraz innych osób pozostających bez pracy, np. poszukują ofert pracy, prowadzą bank informacji o pracodawcach, pomagają w doborze odpowiedniej oferty, organizują giełdy pracy i giełdy zawodów.</p> <p>Proponują młodzieży różne formy szkoleń. Dają młodzieży również propozycje pracy wakacyjnej</p>

		i śródrocznej. Hufce.
7.	Kuratoria Oświaty, Starostwa Powiatowe i Urzędy Miast	Tworzą w województwie sieci doradztwa zawodowego. Opracowują i wdrażają wojewódzki program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Powołują powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa.
8.	Ośrodek Rozwoju Edukacji	ORE organizuje i koordynuje szkolenia dla nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych, opracowuje programy kształcenia zawodowego oraz prowadzi działalność wydawniczą z uwzględnieniem warsztatu metodycznego doradcy.
9.	Inne instytucje: np. organizacje pożytku publicznego i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej- zajmuje się problematyką orientacji i poradnictwa zawodowego. Organizuje szkolenia, kursy i konferencje; jest organizatorem Olimpiady z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową oraz Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery. Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości- organizacja, której celem jest przygotowanie dzieci i młodzieży do życia w warunkach gospodarki rynkowej oraz umożliwienie młodym ludziom zdobycia wiedzy i praktycznych umiejętności ułatwiających realizację planów zawodowych, np. organizacja „Dnia Przedsiębiorczości”.
10.	Biblioteki	Prowadzą działalność służącą potrzebom oświaty. Poprzez gromadzenie i udostępnianie różnych źródeł informacji wspierają proces nauczania i wychowania oraz samokształcenie i doskonalenie nauczycieli. Wspomagają działania edukacji kulturalnej, społecznej i informacyjnej (mogą organizować wystawy, konkursy związane z doradztwem zawodowym).
11.	Instytucje realizujące programy wspierające doradztwo zawodowe oraz rozwijające kompetencje uczniów zwiększające ich szanse na rynku pracy	Eurodesk- to program dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacjami młodzieżowymi, wspierany przez Komisję Europejską oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa wyższego w ramach programu „Erasmus”. Eurodesk prowadzi eurolekcje i warsztaty, o pracy, studiach, wolontariacie, szansach młodzieży w Europie, np. „Papiery do kariery”. „Zwolnieni z teorii”- to platforma dla młodzieży do tworzenia projektów społecznych i zdobywania

		kompetencji przyszłości, takich jak: project management, marketing management, digital skills, how to start a Startup.
12.	Urzędy Pracy i Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	Źródło aktualnych informacji, np. o: - zawodach deficytowych, nadwyżkowych, zrównoważonych w danym regionie, - zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy, - prognozach zapotrzebowania na pracowników wśród pracodawców
13.	Absolwenci	Przybliżanie uczniom informacji o specyfice nauki w szkołach policealnych, pomaturalnych, uczelniach wyższych, możliwościach zatrudnienia, kierunkach doskonalenia zawodowego, itp.

6. Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w danym roku szkolnym opracowuje Rada Pedagogiczna pod kierunkiem koordynatora/doradcy zawodowego. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ doradca zawodowy opracowuje roczny plan działań doradczo-edukacyjnych realizowanych w ramach WSDZ.

7. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Realizacja Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego jest monitorowana. Za monitoring odpowiada doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ, która nastąpi na koniec roku szkolnego. Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji zwrotnej na temat jakości oferowanej pomocy doradczej. Jej analiza przyczyni się do usprawnienia tych działań w kolejnych latach.